

Riječ urednika

Poštovani čitatelji!

Stranice ovoga broja posvećujemo našem iznimno zanimljivom profesoru crkvene povijesti, liturgike, kršćanske arheologije, patrologije te istočnog bogoslovlja na Filozofsko-teološkom institutu Družbe Isusove u Zagrebu, gorljivom ekumenskom radniku, piscu i nadasve dragom redovničkom subratu p. Predragu Beliću koji navršava 80 godina života. Naš se jubilarac rodio u Đakovu 4. svibnja 1919. godine u duboko vjerničkoj obitelji u kojoj se velika pozornost posvećivala i intelektualnoj izobrazbi. Otac Matija bio je poznati đakovački odvjetnik, pravnički pisac a poslije i profesor na Pravnom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Majka Paula rođ. Marošević, po zvanju učiteljica, bila je aktivna u Katoličkom pokretu i publicistici, ali se zatim potpuno predala odgoju svoje sedmero djece i svima redom omogućila sveučilišne studije. I jubilarčev dvije godine mlađi brat Miljenko postao je isusovac.

Roditelji su živahnog i znanja žednog jedanaestogodišnjega dječarca Predraga u jesen 1930. poslali u isusovačku gimnaziju u Travnik gdje je maturirao godine 1938. U novicijat Družbe Isusove na zagrebačkom Jordanovcu stupa 7. rujna iste godine. Redovite studije filozofije i teologije završio je u Zagrebu, studij povijesti u Sarajevu te istočne crkvene nauke i liturgiku na Papinskom istočnom zavodu u Rimu (1968.). Za svećenika je zaređen 1947. godine. P. Predrag je član marioloških instituta, i Hrvatskog i onog u Regensburgu, te od 1985. redovni član Papinske marijanske međunarodne akademije u Rimu.

U svom je redovničkom životu, između ostaloga, radio kao prefekt đaka u Travniku (1943.–1945.), a u Dubrovačkom je sjemeništu tijekom 14 godina u četiri navrata (1948.–1991.) vršio službu duhovnika, ravnatelja i tajnika gimnazije te je, zbog svog upravo polihistoriskog znanja, mogao predavati grčki, francuski, hrvatski, povijest, glazbeni, zemljopis i filozofiju. Iako sebe smatra »pastoralnim antitalentom«, godinama je nedjeljom u jordanovačkoj župi bio rado slušani povjednik. Njegovi su pak studenti s predavanja u život ponijeli nezaboravne i korisne povijesne »digresije« i paralele, dragocjene liturgijske upute i tople ljudske savjete.

Kao odgojitelj u Travniku, ciklostilski je godine 1944. izdao priručnik Uvod u koral. Još kao student druge godine teologije u Zagrebu, a na poticaj svoga profesora dogmatike p. Ivana Jägera, sastavio je g. 1946. okružnicu za svećenike zagrebačke nadbiskupije o pobožnosti Presvetom Srcu Isusovu koju je ondašnji nadbiskup Alojzije Stepinac dva mjeseca prije uhićenja u potpunosti usvojio, ne promijenivši ni za jedno slovo, potpisao i odaslao svećenicima. Na znanstveno–istraživačkom polju p. Predrag Belić većinom je obrađivao povijesne teme. Za tisak je tako priredio rukopis Miroslava Vanina, Isusovci i hrvatski narod, Zagreb 1969; s grčkog originala preveo i priredio: Sv. Bazilije Veliki. Opširna pravila objelodanjeno u: H. Borak, Redovnička pravila, Zagreb 1985; Sv. Teodor Studit. Pisma monahinjama, (Symposion 43) Split 1991. Napisao je više skripti (ciklostil): Napomene i građa za studij liturgike, Zagreb 1972; Katoličko jedinstvo Južnih Slavena i Družba Isusova, Zagreb 1996., te više duhovno–povijesnih prinosa u časopisima Služba Božja (primjere, Kult Bogorodice u bizantskom obredu – u 5 godišta, od 1978. do 1983.); Bogoslovska smotra (Kada je i kako zagrebački teološki studij postao fakultetom?, 40/1970; Hrvatski marijanski tituli, /53/1983) i Glasnik Srca Isusova i Marijina (Sveta godina – u 13 brojeva, od 1973. do 1974./). Iz grčkog je izvornika također prevodio brojne liturgijske pjesme bizantskog obreda. Surađivao je u šestosveščanom Marienlexikonu koji je izdao Institutum Marianum u Regensburgu (1988.–1994.). Za jubilarni zbornik Zagrebačke klasične gimnazije (1607.–1997.) napisao je povijesni članak pod zanimljivim i provokativnim naslovom: Je li Collegium Zagrabiense SJ (1607–1773) mogao utjecati na europsku orijentaciju Hrvata? Uredništvu zamišljenog (ali još neizdanog) hrvatskog Religijskog leksikona predao je dvanaest naručenih priloga.

Jubilarac je zadužio i naš časopis u kojem je počeo sudjelovati već kao student filozofije 1942. godine – tada je naš časopis izlazio pod naslovom Život – pišući prikaze i teološke članke te objavljujući prijevode. To kao emeritus rado čini još i danas. Uredništvo mu je na tome osobito zahvalno.

U ovom broju našega časopisa, što ga posvećujemo našem jubilarcu, možete pročitati prinose koji jednim dijelom prate život Crkve u njezinoj konkretnosti. Tako će prigodni članak nastojati teološki osvjetliti štovanje Srca Isusova. Nalazeći se pak u godini Boga Oca pobrinuli smo se da na vidjelo dođe i značenje zemaljskog oca za općeniti psihološki, a potom i religiozni život djeteta. Nadamo se da će i veoma stručni članak s područja moralne problematike, a u kojem je riječ o abortivnoj piluli RU486, rastjerati »maglu« što je konzumističko i permisivno društvo na području seksualnosti namjerno stvara. U ovom broju nadalje objavljujemo i dosad najkompletniju bibliografiju o Savonarolinoj prisutnosti u nas. Budući da se nalazimo u godini Bartola Kašića, mnoge će čitatelje zasigurno zanimati i sudbina Kašićeva hrvatskog prijevoda Biblije.

Filozofski fakultet Družbe Isusove u Zagrebu upriličio je 17. listopada 1998. godine znanstveni kolokvij o filozofskom djelu znamenitog filozofa i teologa, redovnog člana JAZU i narodnog zastupnika u Hrvatskom saboru zagrebačkog nadbiskupa Antuna Bauera (1856.–1937.). Pokrovitelji kolokvija bili su Ministarstvo znanosti i tehnologije Republike Hrvatske, Poglavarstvo grada Varaždina, te HSM Informatika iz Zagreba. Stručni prilozi sa znanstvenoga kolokvija Filozofija Antuna Bauera zasigurno će zanimati one čitatelje našeg časopisa koji i ex professo gaje »ljubav prema mudrosti«.

Antun Bauer nije bio samo vrsni filozof koji se u svoje vrijeme hrabro upuštao u nesmiljenu polemiku s pristalicama i širiteljima materijalističkih i liberalističkih ideja nego i istinski mecena koji je trajno zadužio hrvatski narod, a posebno grad Zagreb. Iako je po očevoj strani bio nehrvatskog podrijetla, zdušno se u peštanskom parlamentu zauzimao za prava hrvatskog naroda. S odgovornim ljudima iz tadašnjega političkoga života običavao bi provoditi i čitave večeri raspravljajući i predlažući ono što je u nacionalnom, gospodarskom i svakom drugom pogledu moglo pridonijeti boljitku naroda. Bio je mudar čovjek. Dobro je, naime, znao da se u kuloarskim, neformalnim i osobnim prilikama često može polučiti više dobra, nego javnim nastu-

pima koje potom različite političke grupacije mogu manipulirati i iskoristavati za stjecanje političkih poena. Kao vrsni organizator promicao je na mnoge načine obnovu vjerskog života u Zagrebačkoj nadbiskupiji. U tu je svrhu pozvao u Zagreb i mnoge redove: konventualce, trećoredce, salezijance, dominikance, franjevence te neke ženske redovničke zajednice.

I mi, isusovci, dugujemo nadbiskupu Baueru osobitu zahvalnost. On nam je, naime, na zagrebačkom lašćinskom brežuljku darovao zemljište gdje je godine 1930. dovršen današnji kolegij, a u novoj Hrvatskoj državi župna crkva Bezgrešnog Srca Marijina. Pored tih zdanja danas, doduše sporije od očekivanog, niču nova Knjižnica »Juraj Habelić« te zgrada Filozofskog fakulteta. Tako na posredan način veliki nadbiskup Bauer nastavlja i u našem vremenu provoditi obnovu našega naroda.

Našem slavljeniku p. Predragu Beliću želimo ovom prigodom obilje Božjega blagoslova.

p. Ivan Šestak, SJ